

Timothée de Fombelle

ALMA

Een lied uit de verte

Illustraties
François Place

Vertaald door
Lies Lavrijsen en Eef Gratama

Lannoo

Met medewerking van en in liefdevolle herinnering
aan Eef Gratama.

Dit boek speelt zich eeuwen geleden af. Om de historische hoofd-
personen zo echt mogelijk te laten klinken, gebruiken we in dit
boek bijvoorbeeld het woord 'slaaf'. Tegenwoordig spreken we over
'tot slaaf gemaakten' omdat dat beter weergeeft dat het om een
onrecht gaat dat mensen werd aangedaan.

De vertaler ontving voor dit boek een projectbeurs van Literatuur Vlaanderen.

Dit boek kwam tot stand met de steun van het Centre national du livre.

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie
over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2026

ISBN 978 90 599 6169 2

D/2026/45/540

NUR 283/284

Oorspronkelijke titel: *Alma – L'enchantaise*

© Gallimard Jeunesse, 2021

Tekst: Timothée de Fombelle

Illustraties: François Place

© Vertaling: Lies Lavrijsen en Eef Gratama

© Nederlandse editie: Uitgeverij Lannoo nv, 2026

Vormgeving cover: Studio Lannoo (Nele Reyniers)

Vormgeving binnenwerk: Mieke Smalle

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige
vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining
van (delen van) deze uitgave zijn uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and
similar technologies.

I

De Schone Waardin

Zodra het gordijn achter haar rug dichtvalt, voelt Amélie de koelte van de vloertegels in de plooien van haar bezwete jurk trekken, die meteen stijf wordt. Het lijkt alsof de tijd buiten is gebleven, samen met de hitte, het ochtendlicht en de zondagse drukte van de stad. Die bewuste 26 maart 1787 valt op het eiland Saint-Domingue alles stil om exact zeven minuten over twaalf, het moment dat Amélie het dikke, geelfluwelen gordijn voor de ingang van de herberg laat terugvallen.

Binnen is het zo donker en rustig dat Amélie even dacht dat ze alleen was. Maar nu ziet ze hen. Twee jonge mensen links van haar. Ze bewegen niet, het lijkt alsof ze met olieverf op de muur zijn geschilderd. Nog geheimzinniger is een glanzende houten trap, die naast hen naar boven gaat.

Een van de twee is een zwarte jongen in een keurig, hemelsblauw kostuum. Hij staat kaarsrecht en draagt een steekhoed met een veer. Vlak naast hem zit een witte jongeman braafjes op een bankje, met zijn handen op zijn knieën. Hij is blootshoofds, draagt een smetteloos, katoenen overhemd en een zakdoek om zijn nek. Ze zullen allebei een jaar of veertien zijn, hooguit vijftien, net als Amélie, en ze wachten ergens op.

Nu zijn ze dus met z'n drieën op dit schilderij zonder lijst. Alleen de knopen op hun kleding en hun ogen lichten op, als verse penseelstreken. De rest is in schemerdonker gehuld. Maar als je de touwtjes kon zien die hen met elkaar verbinden, zonder

dat ze zich daarvan bewust zijn, zou je denken dat ze met z'n drieën in een naaimand liggen, verstrikt in een kluwen garen.

'Laat u uw slaaf zelfs voor een dame zijn hoed niet afnemen?' vraagt plotseling een stem achter Amélie.

Stilte. Niemand heeft gelet op het mannetje dat zojuist binnen is gekomen. De drie jonge mensen hadden alleen oog voor elkaar.

'Hij is mijn slaaf niet', antwoordt de jongen op het bankje ten slotte.

Hij heeft een zangerig accent dat Amélie niet kan plaatsen.

Amélie Bassac staart naar de zwarte jongeman over wie het gaat. Haar ogen volgen de omtrek van zijn gezicht, van zijn oren naar de punt van zijn kin. Er klopt iets niet aan die volmaakte ovaal, die lome oogopslag onder zijn hoed. En die andere jongen, op zijn bankje, had ook al zo'n gek accent.

Zonder zich om te draaien zegt Amélie terloops tegen de binnengekomen herbergier: 'Mag ik u erop wijzen dat er een vrouw ligt te bevallen in uw stal?'

Dan pas kijkt ze hem aan en voegt eraan toe: 'Nog een geluk dat ik geen paarden bij me heb.'

'Ja. Het spijt me. Als u op zoek bent naar een kamer...'

'Nee. Ik reis vanavond verder naar het zuiden van het eiland. Ik ben net aangekomen uit La Rochelle.'

'Welkom op Saint-Domingue.'

Ze bekijkt het mannetje van top tot teen.

'Vanwaar die naam?' vraagt ze plotseling.

'Welke naam?'

'*De Schone Waardin*. Dat bent u niet, neem ik aan?'

'Zo heet mijn herberg.'

'Ik kan lezen.'

'Het is... Zo noemen ze de bergkloof daarboven, waar een riviertje door stroomt dat de stad zowat om het jaar onder water zet. U moet weten dat mijn grootvader, Philibert Papillard...'

‘Dank u wel’, onderbreekt Amélie hem.

De kleine herbergier maakt zich nog kleiner. Het zit hem niet mee. De afgelopen twee uur gebeurt er van alles tegelijk: een zwangere slavin die weeën krijgt op het stro in zijn stal, een rijke Spanjaard die zomaar langskomt met zijn gevolg, de eeuwige nukken van de gast op de eerste verdieping, en nu komt ook nog dit meisje binnenvallen als een orkaan in augustus.

Maar ondanks alles recht Léon Papillard zijn rug weer. *De Schone Waardin* is de enige fatsoenlijke herberg in de stad Cap-Français en op het hele eiland Saint Domingue. Het etablissement heeft zijn goede naam te danken aan drie generaties Papillards. Hij moet zich dan ook als een heer gedragen tegenover deze jongedame. Hij doet een stap in haar richting, met zijn duimen in zijn vestzakken, waarbij hij lichtjes achterover helt als een schip dat tegen de wind in vaart.

‘Hoe dan ook,’ zegt hij, ‘als ik u van dienst kan zijn...’

‘Ik ben op zoek naar kapitein Lazarus Bartholomeus Gardel.’

Een plotselinge windstilte. Papillard duikt met zijn boeg in de golven, het water slaat over het dek.

‘Mrflpbt...’

‘Pardon?’ vraagt Amélie.

Hij komt weer bovendrijven, herstelt zich.

‘Kapitein Gardel is druk bezig.’

‘Zegt u hem maar dat ik hem moet spreken.’

‘Hij wil onder geen beding worden gestoord, juffrouw. Hij heeft een belangrijke klant op bezoek, die hij al geruime tijd verwachtte.’

‘Wie?’

‘Dat is geheim.’

‘Ik ben dol op geheimen.’

‘Een of andere...’

Hij zwijgt, werpt een blik op de twee anderen, buigt zich naar het meisje toe en gaat op zijn tenen staan om in haar oor

te fluisteren: 'Een of andere oude edelman van het Spaanse deel van het eiland. Een nobele vreemdeling. Die jongeman en zijn slaaf horen trouwens bij hem.'

Met zijn kin wijst hij naar de twee jongemannen, die nog altijd niet van hun plek zijn gekomen.

'Hij is mijn slaaf niet', herhaalt de zittende jongen.

Amélie doet een stap in de richting van de trap.

'Wacht, juffrouw!' smeekt de herbergier. 'Kapitein Gardel ontvangt zijn bezoek al anderhalve maand in zijn kamer op de eerste verdieping. Hij laat zich niet zien. Hij is erg ziek geweest.'

'Nou en?'

'We brengen hem zijn maaltijden daarboven. Hij komt zijn kamer niet uit. Hij doet er zaken.'

'Hij doet er mijn zaken, meneer', zegt Amélie.

'Pardon?'

Ze neemt niet de moeite om het te herhalen.

'Mrflpbt...' stamelt de herbergier.

'Dat zei u daarnet ook al.'

'U bent...'

'Bassac.'

Ze laat haar naam knallen als een zweepslag, maar merkt niet dat de ogen van de jongen op het bankje heel even oplichten.

'Bassac...' herhaalt Papillard. 'Bassac van La Rochelle?'

'Bassac van Saint-Domingue.'

'Dat is...'

'Dat ben ik.'

'Uw vader...'

'Welke vader?' vraagt Amélie terwijl ze speurend om zich heen kijkt, alsof ze op zoek is naar reder Bassac. 'Laat kapitein Gardel weten dat ik hem wil spreken.'

'Juffrouw...'

'Goed dan.'

Ze wuift hem opzij, zonder hem aan te raken.

‘Juffrouw!’

Ze begint de trap op te lopen.

‘Juffrouw, u moet naar me luisteren!’

Op de derde trede houdt Amélie haar pas in. Papillard grijpt zijn kans: ‘Ik wil me niet met uw zaken bemoeien...’

Ze blijft staan. ‘Daar bent u anders wel mee bezig.’

‘Mag ik u aanraden om een paar minuten te wachten?’

‘Waarom?’

‘Omdat die Spanjaard niet zomaar een klant is.’

‘Hoe heet hij dan?’

‘Rodrigo Márquez Valencia!’ klinkt het vol trots naast hen, uit de mond van de jongen met het witte overhemd.

Amélie draait zich om op de donkere trap.

‘Die oude heer schijnt schatrijk te zijn’, gaat Papillard verder. ‘Hij is in staat om de laatste gevangenen van uw schip in één keer op te kopen en met goudstukken te betalen. Ik weet toevallig dat de besprekingen van kapitein Gardel de laatste tijd lang en moeizaam zijn geweest.’

‘Luistert u hem af?’

‘Dat is niet nodig. Zijn woedeaanvallen zijn waarschijnlijk te horen tot op elk van de honderdvijftig schepen die dag en nacht in onze haven voor anker liggen.’

Amélie aarzelt. Ze heeft net vijf weken op zee achter de rug. Waarom niet nog eventjes wachten? Ze weet best dat iemand die goudgeld kan neertellen een uitzondering vormt op slavenmarkten. De meeste kopers betalen in natura of met papieren waardebonnen die je vaak pas maanden of jaren later kunt verzilveren.

‘Gaat u zitten’, dringt de herbergier aan terwijl hij een stoel naar haar toe schuift.

Papillard is vastbesloten ervoor te zorgen dat Gardel zijn gesjacher kan afronden, zodat al die ongenode gasten voor eens en voor altijd uit *De Schone Waardin* verdwijnen.

‘Als uw bedienden op u wachten, kan ik ze laten waar-
schuwen...’

‘Mijn bedienden?’ zegt Amélie glimlachend.

Met drie vingers pakt ze de stof van haar jurk samen, tilt hem tot boven haar enkels en loopt de trap weer af.

‘Ik heb geen bedienden. Er is alleen één vrouw die midden op de Quai Saint-Louis tussen een paar hutkoffers op een piano zit. Nu u het zegt, ik wil graag dat u haar wat citroenlimonade laat brengen voordat ze smelt. Haar naam is Madame de Lô. U kunt haar niet missen.’

Eindelijk gaat Amélie zitten. Papillard maakt een paar buiginkjes en verdwijnt achteruitlopend door het gordijn voor de ingang.

De twee jongens hebben zich al die tijd niet verroerd. Nu de rust is weergekeerd horen ze boven hun hoofden iets wat klinkt als onregelmatig gehamer op de vloer.

Op de eerste verdieping is de kamer van Lazarus Gardel in duisternis gehuld.

In de ramen zitten houten roosters met kleine, ruitvormige openingen. Die zijn sinds een paar jaar erg in zwang op het eiland. Jaloezieën, worden ze genoemd. ’s Nachts laten ze schaarse zeebriesjes door, en in de omgekeerde richting kun je er ongezien voorbijgangers door bespioneren. Maar Gardel houdt de luiken dicht. Hij heeft ook nog doeken voor de ramen gehangen zodat er geen straaltje licht naar binnen kan.

‘Dus ik koop de zes olifantstanden, señor Gardel, en al uw resterende gevangenen. Dat is dan afgesproken.’

De oude man spreekt Frans met een zwaar Spaans accent.

‘Maar eigenlijk...’

Hij zit aan een tafeltje waarop zijn hoed ligt en het laatste stompje van een kaars brandt.

‘... eigenlijk wilde ik u ook nog iets anders vragen.’

Aan de overkant van het duistere vertrek heeft Gardel nog altijd geen woord gezegd. Hij lijkt met een wandelstok op de grond te tikken.

‘Ik ben op zoek naar een goed schip’, vervolgt de bezoeker. ‘Ik heb gehoord over dat van u, waarde vriend. Ik zag het nergens in de baai liggen. En niemand kon me vertellen waar ik het kon bezichtigen.’

‘Het is niet te koop’, antwoordt de kapitein kortaf.

De Spaanse klant zuigt zijn wangen naar binnen. Tussen zijn rimpels en op zijn hals zitten wondjes van een slordige scheerbeurt. Aan Gardels kant van de kamer klinkt nog steeds getik op de vloer.

De klant lacht en dringt aan: ‘Weet u, mijn hoed op deze tafel is niet te koop. Mijn twee bedienden beneden ook niet. En toch is er altijd een prijs waarvoor ik ze van de hand zou doen.’

Geen antwoord. Het getik komt dichterbij, samen met de schaduw en de piepende ademhaling van Lazarus Gardel.

‘Er was een tijd’, gaat de Spanjaard geforceerd luchtig door, ‘dat ik alleen mijn jeugd voor geen enkele prijs had willen verkopen, en misschien ook mijn zusje Carmencita niet. Maar helaas zijn die inmiddels allebei niet meer van deze wereld. Dus zegt u maar hoeveel...’

Hij schrikt. De kapitein torent boven hem uit, met vochtig glanzende ogen, opeengeklemd kaken en een gepijnigde frons op zijn voorhoofd.

‘Zwijg.’

In het schijnsel van de kaars is nu te zien dat Gardels rechterbeen voor de helft uit glanzend, nieuw hout bestaat. Het rust trillend als een rietje op de vloer van *De Schone Waardin*.